УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ | БЕОГРАД
ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ
Прегревица 118, 11080 Земун - Београд, Република Србија
Телефон: +381 11 3713000, Факс: +381 11 3162190, www.ipb.ac.rs
ПИБ: 100105980, Матични број: 07018029, Текући рачун: 205-66984-23

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ | БЕОГРАД
ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ
www.ipb.ac.rs

Број 0801-1661/1
Датум 21. 09. 2026

Предмет: Питања упућена руководству Института за физику у Београду у складу са одлуком донесеном на седници Научног већа 8.9.2026. године

Поштовани,

На редовној седници Научног већа Института за физику у Београду одржаној 8.9.2026. године предлагач је образложио допис број 0801-1562/1 од 7.9.2026. Након образлагања навода из дописа предлагач је тражио да се Веће гласањем изјасни о томе да се питања постављена у допису упуте руководству Института. Већином гласова за Научно веће се изјаснило да се питања упуте руководству Института за физику у Београду.

Поменута питања из дописа су следећа:

1. Да од руководства Института затражи информацију о статусу пројеката и пројектне документације чије је закључивање или потписивање тренутно у застоју

2. Да се Научном већу достави информација о томе на који начин ће бити обезбеђен континуитет реализације пројеката и научног рада истраживача запослених на Институту

3. Да се разјасни процедура по којој ће убудуће бити доношене одлуке које се односе на институционално учешће истраживача и лабораторија у домаћим и међународним пројектима и на ангажовање младих истраживача.

Молимо руководство Института да на питања одговоре писаним путем у форми дописа који би био представљен на наредној седници Научног већа. У прилогу шаљемо и поменути допис.

С поштовањем

др Никола Шкоро

председник Научног већа

др Михаило Рабасовић

заменик председника Научног већа

ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ
ПРИМЉЕНО: 07. 09. 2026
Рад.јед. | б р о ј | Арх.шифра | Прилог
0801 | 1568/1

НАУЧНОМ ВЕЋУ ИНСТИТУТА ЗА ФИЗИКУ У БЕОГРАДУ

Предмет: Обавештење о тешкоћама у раду Лабораторије за примену рачунара у науци у претходном периоду

Поштоване колегинице и колеге,

Обраћамо се Научном већу са жељом да чланове Научног већа Института за физику у Београду упознамо са тешкоћама у раду Лабораторије за примену рачунара у науци и Центра изузетних вредности за изучавање комплексних система у претходном периоду, као и са проблемима који су се појавили у вези са организацијом рада, реализацијом постојећих пројеката и преузимањем нових пројектних обавеза.

Сматрамо да је важно да Научно веће буде упознато са овим чињеницама, имајући у виду да се оне непосредно односе на научни рад запослених, реализацију домаћих и међународних пројеката и функционисање једне од организационих јединица Института.

Дана 10. јула 2026. године донета је одлука 0801-1224/1 којом је извршена промена руковођења Лабораторијом за примену рачунара у науци и Центром изузетних вредности за изучавање комплексних система пре чему нови модел руковођења није дефинисан. На састанку лабораторије и Центра одржаном 13. јула 2026. године, којем су присуствовала 23 члана лабораторије, присутни чланови су изразили једногласну подршку дотадашњем руководству и затражили укидање донетих одлука слањем дописа 0801-1232/1 директору 14. јула 2026. године.

Након што на наш допис није било одговора, а у складу са одлуком донетом на састанку лабораторије и Центра, обратили смо се Управном одбору Института са захтевом да буде упознат са насталом ситуацијом и да, у оквиру својих надлежности, размотри питања која се односе на донете одлуке и њихове последице по даље функционисање лабораторије и Центра. Допис број 0801-1403/1 је послат 6. августа 2026. године, док смо дописом 0801-1444/1 14. августа подсетили Управни одбор да нам није одговорено на допис. До данашњег дана нисмо добили одговор на наш допис.

Посебно забрињава ситуација у вези са реализацијом пројектних активности. SCL учествује у више домаћих и међународних пројеката у којима су чланови лабораторије носиоци кључних истраживачких задатака, руководиоци радних пакета, институционални или пројектни координатори, односно чланови тимова чије су референце и експертиза биле саставни део пројектних пријава.

У појединим случајевима, након одобравања пројеката дошло је до застоја у потписивању документације неопходне за њихову реализацију. Посебно указујемо на случај пројекта Serbian AI Factory Antenna, код којег Конзорцијумски уговор до данас није потписан, иако је Grant Agreement претходно закључен и пројекат се налази у фази реализације.

Чланови пројектног тима су се тим поводом обраћали директору, писмено и усмено, Управном одбору Института, Министарству науке, технолошког развоја и иновација указујући на потребу да Институт правовремено испуни обавезе које произлазе из учешћа у међународном пројекту.

До тренутка упућивања овог дописа проблем није решен. Проблеми су се јавили и приликом подношења завршног финансијског извештаја за пројекат EuroCC4SEE и уплате већ опредељних средстава за чланство у EOSC (European Open Science Cloud), а ипак су решени након пуно напора.

Додатно, чланови лабораторије суочавају се са неизвесношћу у погледу институционалне подршке за пројекте који су већ одобрени или су у припреми, као и у погледу могућности несметаног преузимања пројектних и међународних обавеза. На захтеве за ангажовање младих истраживача реагује се споро или никако, чак и у случају кад средства за њихово ангажовање постоје од пројеката којима руководе чланови Лабораторије.

Сматрамо да оваква ситуација превазилази питање унутрашње организације једне лабораторије. Непотписивање или одлагање потписивања пројектне документације може имати последице по:

- реализацију већ одобрених међународних и домаћих пројеката;
- уговорне обавезе Института према пројектним партнерима;
- репутацију Института код домаћих и међународних финансијера и партнера;
- могућност истраживача Института да учествују у будућим пројектним пријавама;
- континуитет рада истраживачких тимова и млађих истраживача који су ангажовани на тим пројектима.

Имајући све околности у виду, више искуснијих чланова Лабораторије и Центра се договорило да се спроведу избори за руководиоца Лабораторије и Центра како би се рад вратио у нормалу. Избори су извршени електронским путем од 4-7. септембра уз притиске од стране управе на чланове који треба да гласају и на колегу који је послао електронску поруку са упутствима за гласање. Иако је и управа у комуникацији са руководиоцима других Центара те изборе најављивала, стиче се утисак да их је одлагала како Центар не би имао руководиоца и како би имала изговор да у Научном већу одузме место које припада руководиоцу Центра. Напомињемо да су чланови SCL током претходног периода настојали да сва отворена питања решавају кроз институционалне канале и непосредну комуникацију са руководством Института. Сматрамо, међутим, да је након више месеци од почетка ових догађаја потребно да и Научно веће, као највише стручно тело Института у питањима научног рада, буде упознато са развојем ситуације.

Због тога молимо Научно веће:

1. да прими ово обавештење и констатује да је упознато са наведеним околностима;
2. да од руководства Института затражи информацију о статусу пројеката и пројектне документације чије је закључивање или потписивање тренутно у застоју;

3. да се Научном већу достави информација о томе на који начин ће бити обезбеђен континуитет реализације пројеката и научног рада истраживача запослених на Институту;

4. да се разјасни процедура по којој ће убудуће бити доношене одлуке које се односе на институционално учешће истраживача и лабораторија у домаћим и међународним пројектима и на ангажовање младих истраживача.

Овим обраћањем желимо да упозоримо Научно веће да дешавања у Лабораторији и Центру, као и начин на који се поступа у вези са научним и пројектним активностима њихових чланова, не представљају питање које се тиче само једне организационе јединице. Уколико се успостави пракса да реализација одобрених пројеката, потписивање неопходне пројектне документације или институционална подршка истраживачима могу бити доведени у питање без јасних, унапред познатих и једнако примењивих критеријума, то представља ризик за све истраживаче Института, њихову научну аутономију, међународну сарадњу и могућност да несметано преузимају и реализују научне и пројектне обавезе.

Сматрамо да је управо због тога важно да о овим околностима постоји званична информација пред Научним већем и да се отворена питања разреше на институционалан и транспарентан начин.

У Београду, 7. септембар 2026. године

Марија Митровић Данкулов

др Марија Митровић Данкулов
научни саветник, руководилац Лабораторије за примену рачунара у науци и Центра изузетних вредности за изучавање комплексних система

Н Вукмировић

др Ненад Вукмировић
научни саветник, заменик руководиоца Лабораторије за примену рачунара у науци и Центра изузетних вредности за изучавање комплексних система